

Sygn. akt III U 417/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2014r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	sekr. sądowy Beata Dzienis

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 września 2014r. w Suwałkach

sprawy **J. G.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wypłatę odsetek

w związku z odwołaniem J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 11 czerwca 2014 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. G. prawo do wyrównania odsetek od wypłaconej renty od dnia 1 stycznia 2013r.

Sygn. akt III U 417/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 11.06.2014r. odmówił J. G. prawa do wypłaty odsetek.

W mało stylistycznym uzasadnieniu decyzji wskazał, iż zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440) bieg terminu do wydania decyzji po wyroku Sądu rozpoczyna się od dnia następnego po dniu, w którym wyrok stał się prawomocny. Organ rentowy wydaje decyzję w ciągu 30 dni. Natomiast wypłata świadczenia wynikająca z decyzji następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia.

Wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 26.02.2014r. w sprawie J. G. uprawomocnił się w dniu 08.04.2014r. Decyzja zaś została wydana w dniu 19.05.2014r., czyli z zachowaniem ustawowego terminu na załatwienie sprawy, który wynosi 30 dni. Organ rentowy prowadził bowiem korespondencję z (...) w E. i wpływ jest z dnia 15.05.2014r.

W odwołaniu od tej decyzji J. G. domagał się wypłaty odsetek. Wskazał, iż nie otrzymał wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 26.02.2014r. i nie wiedział, iż orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 08.04.2014r. Ponadto w sprawie był reprezentowany przez fachowego pełnomocnika, który musiał zgłosić wniosek o wypłatę świadczenia

wraz odsetkami. Sam jest osobą niepiśmienną i nie posiada wiedzy, ani umiejętności interpretacji przepisów prawa, regulujących kwestie wypłaty odsetek. Jego zdaniem logicznym jest, iż od zaległego świadczenia należą się również odsetki i dlatego decyzję organu rentowego uznał za nieprawidłową.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, iż kwestie odsetek za zwłokę reguluje art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1442). Organ rentowy jest bowiem zobowiązany do wypłaty odsetek od świadczenia w wysokości odsetek ustawowych jeżeli – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia.

Tymczasem do prawidłowego naliczenia renty niezbędna była informacja, czy w okresie, na który zostało przyznawane prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, ubezpieczony otrzymywał wynagrodzenie bądź pobierał świadczenie pieniężne z Urzędu Pracy albo Ośrodka Pomocy Społecznej, stosowny wniosek o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych został wysłany do (...)Urzędu Pracy w dniu 08.05.2014r. Postępowanie wyjaśniające skończyło się w dniu 15.05.2014r., gdyż w tym dniu wpłynęło zaświadczenie z (...) w E.. Wyrównanie świadczenia za okres od 01.01.2013r. do 31.05.2014r. zostało przekazane odwołującemu się w dniu 26.05.2014r., czyli w terminie krótszym niż 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności umożliwiającej jej dokonanie.

Sąd Okręgowy w Suwałkach ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione.

Na podstawie bowiem dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych należy uznać, iż organ rentowy miał podstawy do przyznania odwołującemu się prawa do renty od dnia 01.01.2013r. Wskazać mianowicie należy, iż decyzją z dnia 05.07.2012r. przyznano odwołującemu się prawo do renty na stałe od 01.05.2012r. Podstawę stanowiło orzeczenie lekarza orzecznika, który w tym zakresie posiłkował się opinią lekarza konsultanta z zakresu psychiatrii. Rozpoznał on u odwołującego się upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym i z powodu występującego deficytu funkcji intelektualnych w sposób istoty odwołujący się ma ograniczoną zdolność do wykonywania pracy zarobkowej, choć nie w powoduje ona całkowitej niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik zaopiniował więc, iż odwołujący się jest częściowo niezdolny do pracy na stałe (orzeczenie z dnia 15.06.2012r.) i organ rentowy przyznał prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Tymczasem decyzja o wstrzymaniu jej wypłaty została wydana w trybie nadzoru orzeczniczego. W tym względzie, na skutek polecenia naczelnego lekarza ZUS, podstawę stanowiło orzeczenie komisji lekarskiej, która swoje stanowisko oparła jedynie o analizę dokumentacji medycznej, bez badania odwołującego się. Nie był on również poddany kolejnej konsultacji psychiatrycznej. Dopiero postępowanie sądowe wywołane odwołaniem J. G., skutkowało zmianą decyzji i przyznaniem mu prawa do stałej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 01.01.2013r.

Organ rentowy ponosi więc odpowiedzialność za opóźnienie w ustaleniu odwołującemu się dalszej niezdolności do pracy. Podstawę w tym zakresie stanowią orzeczenia lekarzy orzeczników, za których decyzje organ rentowy również ponosi odpowiedzialność. Odwołujący się jest niewątpliwie osobą nieporadną życiowo, ma ustalony umiarkowany stopień niepełnosprawności, co potwierdził lekarz konsultat za Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Organ rentowy posiadał też możliwości do ustalenia, iż odwołujący się jest nadal niezdolny do pracy na etapie procedowania przez komisje lekarskie. Nie mógł na etapie drugiej instancji ustalania niezdolności do pracy ograniczyć się jedynie do analizy dokumentacji medycznej i decyzję o trwałej częściowej niezdolności do pracy skasować, uznając, iż odwołujący jest zdolny do pracy. Wydaje się, iż tak radykalna zmiana oceny stanu zdrowia odwołującego się winna być poparta rzetelnym wyjaśnieniem okoliczności stanowiących podstawę do takiej zmiany. Dopiero tymczasem postępowanie sądowe potwierdziło prawidłowość wcześniejszej decyzji organu rentowego, w tym również orzeczenia lekarza orzecznika, i wznowienie wypłaty należnego świadczenia.

Trzeba zauważyć, że organ rentowy nie mógł poprzestać na ocenie stanu zdrowia odwołującego się jedynie na podstawie dokumentacji medycznej, bo odwołujący się nie stawiał się na badanie przed tą komisją. Owszem odwołujący się nie stawiał się na badania przed komisją, ale usprawiedliwił niestawiennictwo i na okoliczności niemożności niestawiennictwa przesłał zaświadczenie lekarskie (k. 15 akt ZUS). W tej sytuacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 14.12.2004r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (§ 3 ust. 3) badania odwołującego się winny być przeprowadzone w miejscu jego pobytu.

Dalej należy zauważyć, że organ rentowy dysponował orzeczeniem (...)Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w E. o zliczeniu odwołującego się do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Jeżeli więc wydawał decyzję w oparciu tylko o dokumentację mógł zażądać tych akt z (...) Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w E.. Jak się okazało w postępowaniu sądowym dokumentacja ta wraz z badaniami odwołującego się była kluczowa do ustalenia, że odwołujący się jest częściowo niezdolny do pracy.

Powyższe, zdaniem Sądu wskazuje zatem na zawinione działanie organu rentowego i uprawnia odwołującego się do wypłaty należnych odsetek. Błąd organu rentowego bowiem wynikał z nieprawidłowej wykładni i zastosowaniu prawa, ale również błędu w ustaleniach faktycznych.

Sąd rozpoznający sprawę podziela tu wyrok Sądu Najwyższego z 21.04.2009r. I UK 345/.08 (LEX 653437), że organ rentowy nie ma obowiązku wypłaty odsetek od świadczenia rentowego przyznanego w terminie 30 dni od wpływu prawomocnego wyroku zmieniającego uprzednią decyzją tego organu odmawiającą prawa do renty, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy w postępowaniu odwoławczym uzasadnione było ustaleniami, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu z uwagi na ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed tym organem. Tymczasem ustalenia pozwalające w niniejszej sprawie przyznanie odwołującemu się J. G. prawa do renty mogły być znane organowi rentowemu w postępowaniu przed tym organem.

Organ rentowy zobowiązany więc był na mocy art. 85 ust. 1 Ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 1442) do wypłaty odsetek J. G.

Owszem Sąd Okręgowy w sprawie III U 76/13 nie zawarł rozstrzygnięcia o odpowiedzialności organu rentowego, jednak nie może to pozbawiać odwołującego się należnych praw do odsetek. Wskazać mianowicie należy, że celem art. 118 ust. 1a u.e.r.f.u.s. jest skrócenie postępowania administracyjnego i sądowego. Wykonując wyrok Sądu o przyznaniu prawa do świadczenia lub jego wysokości, organ rentowy zobowiązany od razu będzie do wypłaty odsetek na mocy stwierdzenia jego odpowiedzialności przez sąd bez potrzeby powtarzania postępowania administracyjnego i ewentualnie sądowego (tak np. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 16.11.2012r. III AUa 1563/12, LEX 1236172).

Mając zatem wszystko powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się prawo do odsetek od dnia 01.01.2013r.

PW/mt